

Mener personvernreglene ved sykehus går ut over pasientsikkerheten

AKTUELT I FORENINGEN

VILDE BAUGSTØ

vilde.baugsto@legeforeningen.no

Samfunnspolitisk avdeling

– Klinikere opplever personvernreglene som uforenlig med vanlig, god legepraksis. Tolkningen av regelverket er ikke i takt med virkeligheten.

TYDELIG STEMME: Torkel Steen (t.v) og Fridtjof Lund-Johansen mener problemet med personvern og pasientsikkerhet er generelt for flere sykehus i Norge. Foto: Vilde Baugstø

Ordene tilhører overlege ved Oslo universitetssykehus (OUS), Torkel Steen. Den seneste tiden har han vært en tydelig stemme i media og frontet dette budskapet.

Det hele begynte før jul i fjor med Aftenpostens dekning av at Norge manglet et pacemakerregister. Torkel Steen sto frem og fortalte om hvordan han selv hadde ledet det norske pacemakerregisteret gjennom fem år. Nylig trakk han seg imidlertid fra arbeidet med å få på plass et nytt register. Steen mener arbeidet har tatt for lang tid og ikke lenger fungerer etter hensikten.

«Av hensyn til «personvernet» har man insistert på en struktur som har vist seg for vanskelig å etablere. Et dansk, EU-godkjent register er ikke sikkert nok for Oslo Universitetssykehus. Da får heller pasientsikkerheten lide,» skrev Steen i debattinnlegget «Dødelig personvern» i Aftenposten 18. desember 2018.

Steen påpekte hvordan legene, i mangel av effektive, raske nettløsninger, sender røntgenbilder og EKG via sine mobiltelefoner i akuttsituasjoner. «Det er ulovlig. Men av og til nødvendig for å gi pasienten trygg og rask behandling,» skrev Steen.

Årelang frustrasjon

I oppfølgingen av debatten gikk 32 forskere ved OUS ut i Aftenposten rett over nyttår med et opprop. De fortalte om en årelang frustrasjon blant leger og forskere ved sykehuset, på grunn av rigid tolkning av personvernregler. Dette opplevde forskerne at har eskalert den siste tiden på grunn av innføringen av EUs nye personvernregler: GDPR (General Data Protection Regulation). I debattinnlegget skriver de at personvernombudet ved sykehuset tolker disse så strengt at forskerne i praksis ikke kan publisere mye av sin forskning.

«Vi har sagt ifra internt i mange år uten at noe har skjedd. Nå finner vi det riktig å gå ut offentlig,» skrev forskerne i debattinnlegget.

Da oppropet ble publisert, gikk det ikke lang tid før helseminister Bent Høie gikk ut i Aftenposten og opplyste om at han før påske ville sende et brev til alle landets sykehus om hvordan personvernet og helselovgivningen skal forstås. Han utelukket ikke å endre loven dersom personvernet sto så sterkt at det truer pasientsikkerheten.

Legeforeningens videre arbeid

Legeforeningen har i etterkant av medieoppslagene også vært i dialog med Torkel Steen samt forsker ved avdeling for immunologi ved OUS, Fridtjof Lund-Johansen, for å få innspill til hvordan foreningen kan jobbe videre med saken og hvilke tiltak som kan iverksettes.

Ett av tiltakene som ble foreslått under møtet er at Legeforeningen skal igangsette en undersøkelse for å kartlegge hvilke utfordringer personvern, manglende systemer og uklare ansvarsforhold har skapt på sykehusene nasjonalt. Undersøkelsen skal om mulig også gi svar på i hvilken grad sykehuslegene opplever at personvern står i veien for forsvarlig pasientbehandling.

Under møtet med Legeforeningen påpekte både Steen og Lund-Johansen at problemet med stor sannsynlighet var gjeldende for flere sykehus i Norge.

– Antakeligvis er det ekstra stort ved OUS. Men personvernregler ved OUS, som landets største sykehus, kan også bli førende for resten av landet, understreket de to.

Juridisk avdeling i Legeforeningen arbeider også med å klargjøre fortolkningen og anvendelsen av personvernregler i sykehus. I tillegg jobbes det med å kartlegge eventuelle behov for endringer i regelverket, og å følge opp dette på en så god måte som mulig.

Publisert: 25. februar 2019. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 13. september 2026.